

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: Mgr. Ing. M. L.
bytem P.

proti

žalovanému: Ministerstvo pro místní rozvoj
se sídlem Praha 1, Staroměstské náměstí 6

o žalobě proti sdělení žalovaného ze dne 11. 10. 2021, č. j. MMR-79371/2021-57, a proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. MMR-65476/2021-57,

takto:

- I. Žaloba proti sdělení žalovaného ze dne 11. 10. 2021, č. j. MMR-79371/2021-57, se odmítá.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. MMR-65476/2021-57, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 3 000 Kč.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení, jednak rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. MMR-65476/2021-57, a jednak sdělení žalovaného ze dne 11. 10. 2021, č. j. MMR-79371/2021-57.

2. Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. MMR-65476/2021-57, (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo podle § 14j odst. 4 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, zastaveno řízení o žádosti žalobce o poskytnutí dotace č. 122345 na akci s názvem 2021– Bezbariéry – Praha 4, Na Zámecké 11 (dále jen „žádost“), podané na základě Výzvy k podání žádosti o poskytnutí dotace v roce 2021 z podprogramu 117D066 Bytové domy bez bariér vyhlášené dne 15. 1. 2021 (dále jen „výzva“).
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žádost žalobce trpí vadami a výzva nepřipouští možnost jejich odstranění. Žalobce nesplnil podmínku v bodě 6 výzvy tím, že žádost o dotaci nepodal/nedoručil z datové schránky žadatele (nebo na základě plné moci) a nevyplnil řádně elektronickou žádost, elektronická žádost neobsahovala rodné číslo fyzické osoby. Dále napadené rozhodnutí obsahuje poučení, podle kterého je toto rozhodnutí konečné a dle § 14q odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. není podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí přípustné.
4. Žalobce proti napadenému rozhodnutí podal odvolání, na které žalovaný reagoval sdělením ze dne 11. 10. 2021, č. j. MMR-79371/2021-57 (dále jen „sdělení“). Ve sdělení žalovaný žalobci sdělil, že žádost byla podána z datové schránky, jejíž identifikační údaje jsou rozdílné od údajů o žadateli. Žádost byla podána z datové schránky společnosti L. M., Mgr., Ing., advokát, IČO: X, se sídlem X. Žadatelem je však fyzická osoba – žalobce. Z uvedeného důvodu nebylo možno žádosti žalobce vyhovět. Dále žalovaný shledal opodstatněnou námitku žalobce, že rodné číslo žalobce bylo v žádosti vyplněno.

II. Obsah žaloby

5. V prvním žalobním bodě žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, podle kterého žalobce nepodal žádost prostřednictvím své datové schránky. Žalobce odkázal na správní spis, který obsahuje doručenkou žádosti. Z této doručenky vyplývá, že žádost byla podána prostřednictvím datové schránky zřízené pro podnikající fyzickou osobu, ID X, M. L. – L. M., Mgr., Ing., advokát. Jednalo se tedy o datovou schránku žalobce. Dále uvedl, že bod 6.3.5 výzvy stanovil povinnost žadatelů podat žádost prostřednictvím datové schránky, avšak výzva neobsahovala žádnou další konkretizaci datové schránky žadatele ani jinou podmínku.
6. Rovněž žalobce upozornil na skutečnost, že jeho rodné číslo bylo v žádosti uvedeno. Tuto skutečnost žalovaný uznal ve sdělení.
7. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítal nesprávnost poučení napadeného rozhodnutí, podle kterého není odvolání (rozklad) přípustné. Žalobce vycházel ze skutečnosti, že zákon č. 218/2000 Sb. je v postavení *lex specialis* vůči správnímu řádu. Zákona č. 218/2000 Sb. definuje dvě základní formy právního jednání, kterými jsou usnesení podle § 14j odst. 4 a rozhodnutí podle § 14m. Proti rozhodnutí podle § 14m zákona č. 218/2000 Sb. není přípustný opravný prostředek. Naproti tomu podle systematického výkladu je zřejmé, že rozhodnutí není to samé co usnesení. Žalobce se domníval, že postup podle § 81 a násl. správního řádu není § 14q odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. vyloučen, neboť správní řád pod pojem rozhodnutí zahrnuje jak rozhodnutí, tak usnesení. Na základě uvedeného žalobce podanou žalobou napadal i sdělení, neboť se domníval, že šlo o rozhodnutí o odvolání žalobce, které podal proti napadenému rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě a související vyjádření

8. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný setrval na stanovisku uvedeném v napadeném rozhodnutí a sdělení a navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.
9. K druhému žalobnímu bodu žalovaný sdělil, že správní řád pod pojem „rozhodnutí“ zahrnuje jak rozhodnutí, tak usnesení. Z toho poté vyplývá, že použitý pojem „rozhodnutí“ v § 14q odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. obsahuje také usnesení. Žalovaný tvrdil, že poučení bylo bezvadné a proti napadenému rozhodnutí nebylo možné podat odvolání.
10. V replice ze dne 16. 2. 2022 žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že datová schránka, prostřednictvím které podal žádost, byla zřízena pro právnickou osobu. Uvedl, že datová schránka mu byla zřízena jako podnikající fyzické osobě – advokátovi.
11. Poznamenal, že pokud žalovaný chtěl rozlišovat mezi datovou schránkou fyzické osoby a podnikající fyzické osoby, měl to uvést ve výzvě explicitně. Žalobce dále odkázal na § 8 odst. 1 až 4 a § 18 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb.“), s tím, že pro posouzení účinků podání není rozhodné, zda bylo podáno fyzickou osobou prostřednictvím datové schránky fyzické osoby, nebo prostřednictvím datové schránky podnikající fyzické osoby.
12. Nadto žalobce upozornil, že samotná žádost, která byla přílohou datové zprávy, byla opatřena žalobcovým zaručeným elektronickým podpisem, podle čehož mohl žalovaný žalobce nespochybnitelně identifikovat. Uzavřel, že pokud měl žalovaný pochybnosti, mohl využít postupu podle bodu 14 výzvy a měl vyzvat žalobce k vysvětlení.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
14. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť účastníci řízení nevyjádřili s takovým postupem nesouhlas.
15. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 14j odst. 4 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb. poskytovatel usnesením řízení zastaví v případě, že žádost trpí vadami a výzva k podání žádosti nepřipouští možnost jejich odstranění podle § 14k odst. 1.
 - Podle § 14q odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. se v řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci nepoužije ustanovení § 37 odst. 3, § 41, § 45 odst. 2 a 4, § 71 odst. 3, § 80 odst. 4 písm. b) až d), § 140 odst. 2 a § 146 správního řádu.
 - Podle § 14q odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. není proti rozhodnutí poskytovatele přípustné odvolání ani rozklad. Obnova řízení se nepřipouští. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu.
 - Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.
 - Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále

jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

- Podle § 70 písm. c) s. ř. s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.
- Podle § 4 odst. 3 věta první zákona č. 300/2008 Sb. zřídí ministerstvo datovou schránku podnikající fyzické osoby bezplatně advokátu, statutárnímu auditorovi, daňovému poradci, insolvenčnímu správci, znalci, soudnímu tlumočnickovi a soudnímu překladateli bezodkladně poté, co obdrží informaci o jejich zapsání do zákonem stanovené evidence.
- Podle § 8 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. je k přístupu do datové schránky podnikající fyzické osoby oprávněna podnikající fyzická osoba, pro niž byla datová schránka zřízena.

16. Soud shledal žalobu důvodnou.

17. V první řadě se soud zabýval otázkou, zda lze proti usnesení vydanému podle § 14j odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. podat odvolání, jak tvrdí žalobce, či nikoliv, jak tvrdí žalovaný. K uvedené námitce soud považoval za rozhodné zjištění, v jakém smyslu používá pojem rozhodnutí správní řád, který je obecným právním předpisem k zákonu č. 218/2000 Sb. Upravuje-li totiž § 14q zákona č. 218/2000 Sb. vztah ke správnímu řádu, je nutné pojmy tohoto ustanovení vykládat ve smyslu, v jakém je tento obecný právní předpis používá. Opačný postup by znamenal popření nezbytné kontinuity (návaznosti) mezi obecným právním předpisem a speciálním právním předpisem. Správní řád používá pojem rozhodnutí jednak v užším a jednak v širším smyslu. V užším smyslu se rozhodnutím dle správního řádu rozumí jeho konkrétní typ (viz § 67 správního řádu). V širším slova smyslu se rozhodnutím rozumí obecná forma rozhodnutí, zahrnující vedle rozhodnutí např. i usnesení. Nahlíží-li soud na § 14q odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. uvedeným východiskem, nelze dospět k jinému závěru, než že pod pojmem rozhodnutí uvedeným v tomto ustanovení je nutno rozumět rozhodnutí v širším smyslu, tj. včetně usnesení, respektive, že není dán žádný důvod domnívat se, že pod tímto pojmem se rozumí rozhodnutí v užším smyslu. Ustanovení § 14q odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. vylučuje možnost podat odvolání, respektive rozklad obecně, stejně jako obecně nepřipouští využití obnovy řízení a přezkumného řízení. Vzhledem k obecnosti tohoto ustanovení je rovněž na pojem rozhodnutí použitý v tomto ustanovení nutno nahlížet obecně, tj. v širším smyslu. Nemožnost podat opravný prostředek a rovněž nepřipustit obnovu řízení a přezkumné řízení pouze vůči meritornímu rozhodnutí navíc soud nepovažuje za logické. Je-li totiž vyloučena možnost podat odvolání proti meritornímu rozhodnutí, tím spíše musí být vyloučena možnost podat odvolání proti procesnímu rozhodnutí.

18. Výše uvedený výklad soud považuje za plně souladný s důvodovou zprávou, podle které „Řízení o poskytnutí dotace je koncipováno jako jednostupňové. Důvodem pro tento postup je zabránit neefektivnímu prodlužování řízení. Prostředky určené na dotace a návratné finanční výpomoci je třeba rozdělit co nejdříve, aby jejich příjemci mohli plnit účely, na které jim byly prostředky poskytnuty. Z téhož důvodu se nepřipouští ani obnova řízení. Přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. Navrhovaným řešením by mělo být předejito zahlcení rozhodovací kapacity nadřízených správních orgánů, zejména na úrovni ústředních správních orgánů, jejichž pravomocná rozhodnutí by (až na výjimku představovanou postupem dle § 95 odst. 2 správního řádu) příslušelo přezkoumávat

ministrům nebo vedoucím jiných ústředních správních úřadů (§ 95 odst. 1 ve spojení § 178 odst. 2 správního řádu). Dále navržená úprava směřuje k eliminaci v praxi běžně uplatňovaného souběžného uplatňování podnětů k provedení přezkumného řízení podle správního řádu a žalob podle soudního řádu správního, resp. obecně nadužívání institutu podnětu k provedení přezkumného řízení (jehož uplatnění není oproti uplatnění správní žaloby zpoplatněno). Navržená úprava usiluje při zachování přednosti soudní kontroly pravomocného rozhodnutí správního orgánu (zde poskytovatele) o žádosti o dotaci nebo návratnou finanční výpomoc připustit za podmínek ustanovení § 153 správního řádu (tzn. se souhlasem nadřízeného správního orgánu; v případě ústředního správního úřadu tedy ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu) možnost uspokojit žalobce změnou nebo zrušením tohoto rozhodnutí v přezkumném řízení. Zachována je možnost příjemce dotace podat správní žalobu k soudu“ (poznámka: zvýraznění provedl zdejší soud). Z důvodové zprávy tedy vyplývá jednoznačně záměr zákonodárce koncipovat řízení o poskytnutí dotace jako jednostupňové, a to bez ohledu na formu rozhodnutí, kterým bylo řízení ukončeno.

19. S ohledem na shora uvedené soud nepřisvědčil argumentaci žalobce o možnosti podat odvolání, respektive rozklad proti napadenému rozhodnutí.
20. Pro úplnost soud podotýká, že je mu ze své činnosti známo, že usnesení vydaná podle § 14j odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. jsou zdejším soudem běžně přezkoumávána (viz například rozsudky zdejšího soudu ze dne 7. 9. 2020, č. j. 10 A 122/2019-45, ze dne 8. 2. 2022, č. j. 11 A 196/2021-19, nebo ze dne 26. 11. 2021, č. j. 18 A 89/2021-72).
21. Vzhledem ke skutečnosti, že proti usnesení o zastavení řízení vydanému podle § 14j odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. nelze podat opravný prostředek, se soud zabýval otázkou povahy napadeného sdělení, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o úkon, který by podléhal soudnímu přezkumu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Ve smyslu tohoto ustanovení podléhá soudnímu přezkumu pouze takový úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závažně určují subjektivní veřejná práva nebo povinnosti. Napadené sdělení není rozhodnutím po stránce formální, když neobsahuje jednotlivé části, které jsou pro rozhodnutí správního orgánu charakteristické (výrok, odůvodnění, poučení). Zároveň se nejedná ani o rozhodnutí v materiálním slova smyslu. Napadeným sdělením byl žalobce pouze informován, jakým způsobem bylo žalovaným nahlíženo na jeho výtky proti napadenému rozhodnutí, aniž by to mělo jakýkoliv dopad do právní sféry žalobce. Soud tedy uzavírá, že žalobce podal žalobu proti úkonu (sdělení), které je ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s. vyloučeno. Soudu tak nezbylo, než žalobu proti sdělení podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřípustnou odmítnout.
22. Soud se dále zabýval otázkou včasnosti podané žaloby proti napadenému rozhodnutí. Žalobu proti rozhodnutí lze ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno. Žalovaný na dotaz soudu, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno, sdělil, že napadené rozhodnutí žalobci zaslal formou obyčejného psaní, a tudíž nemá k dispozici doručenkou s údajem, kdy přesně bylo žalobci doručeno. Žalobce na dotaz soudu označil jako den doručení napadeného rozhodnutí den 30. 8. 2021, tj. den, kdy zároveň žalobce podal odvolání. Žalobce pak podal žalobu dne 26. 10. 2021. Protože správní spis předložený žalovaným neskýtá žádný podklad pro závěr, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno, a dále protože soud nemá žádný důvod pochybovat o pravdivosti sdělení žalobce, považoval soud žalobu podanou žalobcem za včasnou.

23. Pokud jde o tvrzení žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí, a to že žalobce žádost nepodal/nedoručil z datové schránky žadatele, soud výklad provedený žalovaným považuje za naprosto extrémní formalismus. Ze správního spisu předloženého žalovaným vyplývá, že žalobce podal žádost jako fyzická osoba, a to prostřednictvím datové schránky, která náležela žalobci jako podnikající fyzické osobě, konkrétně advokátu. Pro úplnost soud uvádí, že z žádosti založené ve správním spisu ověřil, že v žádosti bylo uvedeno rodné číslo žalobce. Soud pak z výzvy, konkrétně z čl. 6.3.5, zjistil, že výzva vyžadovala, aby žádost byla podána/doručena z datové schránky žadatele. Bližší informace k podání prostřednictvím datových schránek výzva neupravovala.
24. Podle zákona č. 300/2008 Sb. fyzické osobě může být zřízena datová schránka na základě žádosti (§ 3 zákona č. 300/2008 Sb.) nebo v případě, že se jedná o podnikající fyzickou osobu stanovenou zákonem, je jí datová schránka zřízena ze zákona (viz § 4 zákona č. 300/2008 Sb.). Podle § 8 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. má k datové schránce podnikající fyzické osoby přístup právě podnikající fyzická osoba, které byla datová schránka zřízena. Jinými slovy držitelem datové schránky podnikající fyzické osoby je vždy pouze a jenom fyzická osoba. Za uvedeného stavu věci, kdy datová schránka podnikající fyzické osobě náleží pouze a jenom fyzické osobě, má soud za to, že neakceptovat podání žádosti žalobce prostřednictvím datové schránky žalobce, která mu byla zřízena jako advokátu, je v projednávaném případě krajně excesivní. Za datovou schránkou podnikající fyzické osoby žalobce nestál v projednávaném případě nikdo jiný než sám žalobce. Nepřiměřenost požadavku žalovaného v projednávaném případě je umocněna dále tím, že žalobce byl v podané žádosti jednoznačně identifikován, včetně rodného čísla, jak ostatně připustil i žalovaný, a dále skutečností, že žádost byla žalobcem elektronicky podepsána. Není tak žádných pochyb o tom, kdo žádost podal. Byl to žalobce.
25. Nadto soud poukazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém žalovaný uvedl, že žalobce „*žádost o dotaci nepodal/nedoručil z datové schránky žadatele (nebo na základě plné moci)*“. Jestliže žalovaný připustil možnost podat žádost prostřednictvím datové schránky zástupce na základě plné moci, pak takový postup překračuje podmínku stanovenou v bodě 6.3.5 výzvy, neboť se zpravidla nebude jednat o datovou schránku žadatele. Na projednávaný případ by však takový přístup měl pouze ten dopad, že by žalobce musel udělit plnou moc sám sobě. Takový přístup však soud považuje za absurdní.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Žaloba v části brojící proti sdělení ze dne 11. 10. 2021, č. j. MMR-79371/2021-57, je nepřípustná podle § 70 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s., a proto soud žalobu proti tomuto sdělení prvním výrokem odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
27. Soud shledal důvodnou žalobu v části směřující proti usnesení žalovaného ze dne 17. 8. 2021, č. j. MMR-65476/2021-57. Toto rozhodnutí soud druhým výrokem zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem soudu je žalovaný v dalším řízení podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán. Žalovaný bude v dalším řízení považovat žádost žalobce za podanou z datové schránky žalobce, tedy za žádost podanou v souladu s bodem 6.3.5. výzvy.
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce, a soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci ve stanovené lhůtě

náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Jiné vynaložené náklady žalobce netvrdil, ani nedoložil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 27. července 2022

Mgr. Milan Tauber v.r.
předseda senátu